

Sygn. akt: III Ua 6/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 grudnia 2013r.

**Sąd Okręgowy w Ostrołęce, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych -
w składzie:**

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Sędziowie:	SSO Bożena Beata Bielska SSR del. do SO Monika Obrębska (spr.)
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Bednarek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 09.12.2013r. **w O.**

sprawy z odwołania R. S. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o zasiłek chorobowy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

od wyroku Sądu Rejonowego w Ostrołęce

z dnia 08.08.2013r. **sygn. akt** IV U 107/11

orzeka:

oddala apelację.

Sygn. akt III Ua 6/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 08.06.2011r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Inspektorat w C. odmówił R. S. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 19.04.2011r. do 05.05.2011r. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że z posiadanej dokumentacji wynika, że tytuł ubezpieczenia chorobowego R. S. (1) ustał w dniu 30.04.2011 r. W dniu 27.04.2011 r. R. S. (1) brał udział w posiedzeniu rady nadzorczej. Uczestnictwo w posiedzeniu rady nadzorczej nastąpiło w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy na okres od dnia 19.04.2011 r. do dnia 05.05.2011r. W związku z powyższym nie ma on prawa do zasiłku chorobowego za wymieniony wyżej okres.

Decyzją z dnia 16.06.2011r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. Inspektorat w C. odmówił R. S. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 06.05.2011r. do 23.05.2011r. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że z posiadanej dokumentacji wynika, że tytuł ubezpieczenia chorobowego R. S. (1) ustał w dniu

30.04.2011r. Po ustaniu tytułu ubezpieczenia zdaniem ZUS R. S. (1) kontynuuje działalność zarobkową od dnia 01.10.2003r. w Przedsiębiorstwie (...), jako członek rady nadzorczej spółki. W związku z powyższym nie ma on w ocenie ZUS prawa do zasiłku chorobowego za wymieniony wyżej okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego w Poczcie Polskiej S.A. w C..

Decyzją z dnia 16.06.2011r. znak: (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P.Inspektorat w C.odmówił R. S. (1)prawa do zasiłku chorobowego za okres od 24.05.2011r. do 20.06.2011r. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że z posiadanej dokumentacji wynika, że tytuł ubezpieczenia chorobowego R. S. (1)ustął w dniu 30.04.2011r. W dniu 27.05.2011r. R. S. (1)brał udział w posiedzeniu rady nadzorczej. ZUS wskazał, że uczestnictwo w posiedzeniu rady nadzorczej nastąpiło w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy na okres od dnia 24.05.2011r. do dnia 20.06.2011r. Ponadto po ustaniu tytułu ubezpieczenia od dnia 30.05.2011r. R. S. (1)posiada również inny tytuł do ubezpieczeń w ramach umowy zlecenia na rzecz płatnika P. A..

Decyzją z dnia 01.07.2011r. znak (...)Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił R. S. (1)prawa do zasiłku chorobowego za okres od 21.06.2011r. do 19.07.2011r. W uzasadnieniu przedmiotowej decyzji wskazano, że z posiadanej dokumentacji wynika, że tytuł ubezpieczenia chorobowego R. S. (1)ustął w dniu 30.04.2011r. Po ustaniu tytułu ubezpieczenia kontynuuje on wcześniej zawartą w dniu 30.05.2011r. umowę zlecenia na rzecz płatnika P. A. NIP - (...).

Decyzją z dnia 28.07.2011r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił R. S. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 20.07.2011r. do 19.08 2011r. Uzasadniając rzezoną decyzję wskazano, że od dnia 01.10.2003r. R. S. (1) jest członkiem rady nadzorczej Przedsiębiorstwa (...) w P. i z tego tytułu otrzymuje comiesięczne świadczenie pieniężne, które stanowi negatywną przesłankę otrzymania zasiłku chorobowego po ustaniu zatrudnienia.

Od powyższych decyzji R. S. (1) złożył odwołania, wnosząc o ich uchylenie.

W uzasadnieniu odwołań wskazał, że jest członkiem rady nadzorczej Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o.w P.powołanym do pełnienia tej funkcji społecznej przez właściciela spółki Burmistrza Miasta P.. Odwołujący podał, że będąc członkiem rady nadzorczej nie łączy go ze spółką stosunek pracy, umowa zlecenia, ani inna umowa o świadczenie usług, do której stosuje się przepisy kodeksu cywilnego. Odwołujący podkreślił, że nie pobiera z tego tytułu wynagrodzenia, a miesięczne świadczenie pieniężne, od którego potrącana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne. Odwołujący przyznał, że w dniu 27.04.2011 r. uczestniczył w posiedzeniu rady nadzorczej, jednak w jego ocenie jednorazowe uczestnictwo w posiedzeniu rady nadzorczej nie jest wykonywaniem w okresie orzeczonej niezdolności pracy zarobkowej, bowiem bycie członkiem rady nadzorczej spółki prawa handlowego nie wiąże się ze stosunkiem pracy bądź inną umową, która obliguje do płacenia składek na ubezpieczenie społeczne. Odwołujący podniósł również, że nie wykorzystywał zwolnienia lekarskiego niezgodnie z celem, bowiem jego zdaniem trudno jest za takie uznać jednorazową obecność na posiedzeniu rady nadzorczej przez około jedną godzinę w godzinach popołudniowych, po godzinie 16:00, w sytuacji gdy z zaleceń lekarskich nie wynikały przeciwwskazania w tym zakresie. R. S. (1)podał także, że w dniu 30.05.2011r. podpisał umowę zlecenia z firmą (...) S.A.w W.. Jego zdaniem z § 1 ust. 6 tej umowy wynika, że dotyczy ona czynności wykonywanych w okresie od 01.12.2009r. do 31.12.2010r. za wykonanie, których R. S. (1)otrzymał w 2011r. jednorazowe wynagrodzenie w wysokości 630 zł brutto. Odwołujący podał, że w 2011r. nie wiązała go żadna aktywna umowa z P. A.(...)w W., stanowiąca tytuł do ubezpieczeń społecznych oraz, że nie wykonywał i nie wykonuje żadnej pracy na rzecz P. A.(...)w W..

W odpowiedzi na odwołania ZUS wniósł o ich oddalenie podnosząc, że zaskarżonymi decyzjami ZUS odmówił R. S. (1)prawa do zasiłku chorobowego za następujące okresy objęte zwolnieniami lekarskimi: od 19.04.2011r. do 05.05.2011r., od 06.05.2011r. do 23.05.2011r., od 24.05.2011r. do 20.06.2011r. od 21.06.2011r.do 19.07.2011r. Organ rentowy argumentował, że ze zgromadzonego w sprawie materiału wynika, że odwołujący w okresie od 01.09.1994r. do 30.04.2011r. zatrudniony był w firmie P. P. S.A. Centrum Poczty Oddział Rejonowy w C., a zatem ubezpieczenie chorobowe w jego przypadku ustało w dniu 30.04.2011r. W dniu 11.05.2011r. ubezpieczony zwrócił się do Inspektoratu ZUS w P.z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres po ustaniu zatrudnienia za okres zwolnienia lekarskiego

wystawionego od 19.04.2011 r. do 05.05.2011 r., a następnie składał kolejne zwolnienia lekarskie. Dodatkowo w oświadczeniu z dnia 10.05.2011r. R. S. (1) podał, że wykonuje działalność zarobkową - jest członkiem rady nadzorczej w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o.w P.. ZUS wskazał, że ustalił, że R. S. (1) w latach 2008-2010 i obecnie jest członkiem rady nadzorczej ww. spółki i z tego tytułu otrzymuje comiesięczne świadczenie, (co wynika z pisma z dnia 23.05.2011r.). Dodatkowo pismami z dnia 30.05.2011r. i 09.06.2011r. ww. spółka podała dni, w których odwołujący brał udział w posiedzeniach rady nadzorczej tj. w 2008r. - 17.10.2008r., w 2010r. - 13.09.2010r., 17.11.2010r. i 17.12.2010 r., w 2011r. - 24.01.2011r., 28.03.2011r., 27.04.2011r. i 27.05.2011r. Ponadto ZUS wskazał, że odwołujący po ustaniu tytułu ubezpieczenia od dnia 30.05.2011r. posiada również inny tytuł do ubezpieczenia w ramach umowy zlecenia na rzecz płatnika P. A.. ZUS wskazał, że z powodu podjęcia pracy zarobkowej w dniu 30.05.2011r. odwołujący R. S. (1) uzyskał tytuł do objęcia ubezpieczeniem chorobowym jednocześnie wykonując pracę zarobkową od 01.10.2003r. w Przedsiębiorstwie (...) jako członek rady nadzorczej spółki w czasie przebywania na zwolnieniu lekarskim (uczestnictwo w dniu 27.04.2011 r. i 27.05.2011r. w posiedzeniach) wyczerpał przesłanki wynikające z art. 17 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W odpowiedzi na odwołanie od decyzji ZUS z dnia 28.07.2011r. ZUS podzielił argumentację, jak wskazaną we wcześniejszej odpowiedzi na odwołania. W piśmie procesowym z dnia 14.03.2013r. organ rentowy odnosząc się do decyzji z dnia 08.07.2011r. znak (...) wskazał, że przesłanką pozbawiającą zasiłku chorobowego był udział R. S. (1) w posiedzeniach Rady Nadzorczej art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.199 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Organ rentowy podał, że zgodnie z tym przepisem ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia. ZUS wskazał, że w dniu 17.10.2008r., 17.12.2010r., 28.03.2011r. oraz w dniu 27.04.2011 r. R. S. brał udział w posiedzeniu rady nadzorczej. Uczestnictwo w posiedzeniach rady nadzorczej nastąpiło w trakcie orzeczonej niezdolności do pracy (...) na okres od dnia 09.09.2008r. do dnia 21.10.2008r., od 22.11.2010r. do dnia 22.12.2008r., od dnia 11.03.2011r. do dnia 31.03.2011 r. oraz 19.04.2011 r. do dnia 5.05.2011r. W związku z powyższym wypłacony zasiłek chorobowy za okres 12.10.2008r. do 21.10.2008r., od 26.11.2010r. do 22.12.2010r., od 11.03.2011r. do 31.03.2011r. oraz od dnia 19.04.2011r. do 30.04.2011r. stał się świadczeniem nienależnie pobranym. Ponadto ZUS podniósł, że od 01.05.2011 do 29.05.2011r. - brak tytułu do podlegania ubezpieczeniom społecznym z tytułu wynagrodzenia członka rady nadzorczej. Ponadto w piśmie procesowym z dnia 03.04.2013 r. wskazano, że zdaniem organu rentowego w sprawie zachodzą obie przesłanki z art. 17 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wykluczające prawo do zasiłku chorobowego. Wyjaśniono również, że pobieranie wynagrodzenia za udział w radzie nadzorczej nie jest podstawą do objęcia obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Udział w radach nadzorczych stanowi podstawę do objęcia ubezpieczonego jedynie ubezpieczeniem zdrowotnym.

Wyrokiem z dnia 8.08.2013r. Sąd Rejonowy w Ostrołęce oddalił odwołanie od decyzji z dnia 8.06.2011r., pozostałe cztery zaskarżone decyzje zmienił w ten sposób, że przyznał R. S. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okresy od 6.05.2011r. do 23.05.2011r.; od 24.05.2011r. do 20.06.2011r.; od 21.06.2011r. do 19.07.2011r. i od 20.07.2011r. do 19.08.2011r.

Sąd Rejonowy ustalił, że R. S. (1) w okresie od 01.09.1994r. do 30.04.2011r. był zatrudniony w P. P. S.A. Centrum Poczty Oddział Rejonowy w C..

W dniu 11.05.2011r. ubezpieczony zwrócił się do ZUS z wnioskiem o wypłatę zasiłku chorobowego za okres zwolnienia lekarskiego wystawionego od 19.04.2011r. do 05.05.2011r. Następnie składał kolejne zwolnienia lekarskie za okresy od 6.05.2011r. do 23.05.2011r., od 24.05.2011r. do 20.06.2011r., od 21.06.2011r. do 19.07.2011r., od 20.07.2011r. do 19.08.2011r. oraz od 20.07.2011r. do 19.08.2011r.

W oświadczeniu z dnia 10.05.2011r. R. S. (1) podał, że wykonuje działalność zarobkową - jest członkiem rady nadzorczej w Przedsiębiorstwie (...) Spółka z o.o. w P. i z tego tytułu otrzymuje co miesięczne świadczenie w wysokości 120% minimalnego wynagrodzenia - okoliczności bezsporne, niekwestionowane przez strony.

Uchwałą Nr 1/2008 z dnia 19.11.2008r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników Przedsiębiorstwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w sprawie ustalenia wysokości wynagrodzeń dla rady nadzorczej (...) Sp. z o.o. w P., na podstawie § 25 pkt 7 Aktu (...) Sp. z o.o. (...) Sp. z o.o. w P. uchwalono, iż podstawą do ustalenia wysokości wynagrodzeń dla rady nadzorczej (...) Sp. z o.o. w P. jest corocznie ustalane minimalne wynagrodzenie za pracę za dany rok. W § 2 uchwały wskazano, że wynagrodzenie będzie wyliczane przez Zarząd Spółki raz do roku w miesiącu grudniu z mocą od 1 stycznia następnego roku, bez konieczności podejmowania stosownej uchwały przez Walne Zgromadzenie. W § 3 natomiast ustalono, że wysokość comiesięcznego wynagrodzenia dla poszczególnych członków rady nadzorczej uchwała się w sposób następujący: przewodniczący rady nadzorczej - 120 % minimalnego wynagrodzenia, vice przewodniczący rady nadzorczej - 90% minimalnego wynagrodzenia, członek rady nadzorczej - 60% minimalnego wynagrodzenia.

Pismem z dnia 23.05.2011r. Przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. wyjaśniło, że R. S. (1) jest aktualnie członkiem rady nadzorczej spółki i był nim w latach 2008 - 2010 r., z tego tytułu otrzymuje comiesięczne świadczenie pieniężne, natomiast z tytułu udziału w posiedzeniach rady nadzorczej nie pobierał i nie pobiera honorarium. Wskazano również, że R. S. (1) nie łączy ze spółką umowa o pracę, umowa zlecenia, ani inna umowa o świadczenie usług. Zaznaczono, że świadczenie, które otrzymuje jest wolne od składek na ubezpieczenia społeczne. Ponadto R. S. (1) brał udział w posiedzeniach rady nadzorczej Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P.:

- w 2008r. - w dniu 17.10.2008r.,
- w 2010r. - w dniach 13.09.2010r., 17.11.2010r. oraz 17.12.2010r.;

-w 2011r. - w dniach 24.01.2011r., 28.03.2011r., 27.04.2011r., 27.05.2011r. oraz 10.06.2011r.

R. S. (1) w okresach od 19.05.2009r. do 22.05.2009r., od 06.05.2011r. do 23.05.2011r., od 21.06.2011r. do 19.07.2011 r. oraz od 20.07.2011r. do 19.08.2011r. nie uczestniczył w posiedzeniach rady nadzorczej.

W dniu 30.05.2011 r. została zawarta umowa zlecenia pomiędzy (...) S.A.z siedzibą w W.(zleceniodawcą) a R. S. (1)(zleceniobiorcą), w której w/w Towarzystwo oświadczyło, że zawarło z P. P.S.A. w dniu 20.12.2010 r. porozumienie nr (...)oraz w dniu 8.04.2008r. umowę w ramach, których P. P., (...)oraz Towarzystwo mogą zlecać zleceniobiorcy wykonywanie czynności wspierających sprzedaż zleceniodawcy, które nie są przy tym czynnościami akwizycyjnymi.

W dalszej treści umowy zleceniobiorca oświadczył, że w okresie od 01.12.2009r. do 31.12.2010r. na obszarze podległej jednostki wykonywał czynności mające na celu stwierdzenie właściwych organizacyjno-technicznych warunków umożliwiających zatrudnionym w tej jednostce akwizytorom Towarzystwa uzyskanie wysokich wyników sprzedaży. Strony oświadczyły również, że czynności te były wykonywane na bezpośrednie zlecenie Towarzystwa, które w związku z tym zobowiązuje się do wypłaty wynagrodzenia. Wynagrodzenie to wyniosło brutto 630 złotych. Zgodnie z § 3 cytowanej umowy wypłata wynagrodzenia nastąpiła w terminie 21 dni od dnia otrzymania podpisanej przez zleceniobiorcę umowy.

W związku z zawarciem w/w umowy powstał obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego od 30.05.2011r., który ustał z dniem 01.06.2011r.

W okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2010r. R. S. (1)nie był stroną umowy z (...) S.A., wykonywał natomiast czynności na rzecz P. A.jako pracownik P. P.S.A. - podmiotu prowadzącego sprzedaż dla (...)P.. Ponadto po 01.01.2011r. z R. S. (1)została zawarta jedynie umowa z dnia 30.05.2011 r. Umowa ta została zawarta w celu wykonania porozumienia z P. P.z dnia 20.12.2010r. nr (...)w sprawie wypłaty środków z systemu motywacyjnego dla osób podejmujących działania motywacyjne i organizacyjne oraz zapewniających środki techniczne dla działań akwizycyjnych w strukturze sprzedaży P. P.S.A. (w szczególności „zasad wypłaty środków z systemu motywacyjnego (...) S.A.na rok 2010” - załącznik nr 1 do porozumienia) oraz umowy współpracy z (...) S.A.z dnia 08.04.2008 r. (w szczególności „Regulaminu wypłaty wynagrodzenia dla osób wykonujących czynności techniczno-organizacyjne, niezbędne do prowadzenia działalności

akwizycyjnej” - załącznik nr 2 do Umowy), w ramach których P. P.S.A., (...) S.A.i (...) S.A.mogą zlecać pracownikom P. P.wykonywanie czynności wspierających sprzedaż, które nie są czynnościami akwizycyjnymi.

Zgłoszenie do ubezpieczenia nastąpiło w celu wykonania obowiązku ustawowego. Z uwagi z kolei na faktyczne nieświadczenie zleconych czynności w tym czasie doszło do wyrejestrowania w dniu 01.06.2011r.

W ocenie Sądu Rejonowego odwołanie R. S. (1) od decyzji ZUS z dnia 08.06.2011r. nie zasługiwało na uwzględnienie. Na uwzględnienie natomiast zasługiwały odwołania od pozostałych zaskarżonych decyzji.

Sąd wskazał, iż okoliczności faktyczne przedmiotowej sprawy były w znacznej mierze bezsporne. Istotą sprawy było rozstrzygnięcie, czy R. S. (1) dokonując zarzucanych mu czynności w postaci udziału w posiedzeniach rady nadzorczej Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. - za co otrzymywał świadczenia pieniężne - mógł zostać pozbawiony prawa do zasiłku chorobowego na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Ponadto rozważenia przez Sąd wymagała kwestia zawarcia umowy zlecenia w dniu 30.05.2011r. i zgłoszenia odwołującego do ubezpieczenia zdrowotnego.

W ocenie Sądu Rejonowego odwołanie do decyzji ZUS z dnia 08.06.2011r. nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd I instancji podniósł, że w piśmie procesowym z dnia 03.04.2013r. organ rentowy wskazał, że w przedmiotowej sprawie zachodzą obie przesłanki z art. 17 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, wykluczające prawo do zasiłku chorobowego.

Sąd Rejonowy zwrócił uwagę, że R. S. (1) nie kwestionował, że w dniu 27.04.2011r. brał udział w posiedzeniu rady nadzorczej Przedsiębiorstwa (...) Sp. z o.o. w P.. Zatem skoro stosunek pracy R. S. (1) ustał z dniem 30.04.2011r., zaś w okresie od 19.04.2011r. do dnia 05.05.2011r. był on niezdolny do pracy, a mimo to w dniu 27.04.2011r. brał udział w posiedzeniu rady nadzorczej to uznać należy, że za okres wskazany w zaskarżonej decyzji R. S. (1) nie przysługiwało prawo do zasiłku chorobowego.

Sąd przywołał w tym zakresie treść art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, zgodnie z którym ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Zdaniem Sądu Rejonowego niewątpliwie na podzielenie zasługuje pogląd wyrażony w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20.01.2005r. I UK 154/04, zgodnie z którym ubezpieczony traci prawo do zasiłku chorobowego (świadczenia rehabilitacyjnego) w przypadku wystąpienia jednej z dwóch niezależnych przesłanek określonych w art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. W orzeczeniu tym Sąd Najwyższy stwierdził też, że członek rady nadzorczej spółki, który pobiera wynagrodzenie z tego tytułu, świadczy pracę zarobkową. Wskazując na powyższe Sąd Rejonowy przyjął, że skoro na gruncie niniejszej sprawy niesporne jest, że ubezpieczony w okresie pobierania zasiłku chorobowego był członkiem rady nadzorczej (...) Sp. z o.o. w P., wziął udział w posiedzeniu tej rady w dniu 27.04.2011r. oraz otrzymywał z tego tytułu wynagrodzenie, tym samym uznać należy, że została spełniona przesłanka z 17 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa wykluczająca prawo do otrzymania zasiłku chorobowego za tenże okres.

Odwołania od czterech pozostałych zaskarżonych decyzji zostały przez Sąd Rejonowy uwzględnione.

Sąd Rejonowy uznał, że w niniejszej sprawie w omawianej części należało przeprowadzić analizę w odniesieniu do treści art. 13 cyt. ustawy, który określa sytuacje, które powodują, że zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, w sytuacji gdy niezdolność do pracy powstała 1) w trakcie trwania ubezpieczenia, 2) po ustaniu ubezpieczenia (w warunkach określonych w art. 7 ustawy).

Sąd przyjął, że bezsporne jest, że tytuł ubezpieczenia chorobowego R. S. (1) ustał w dniu 30.04.2011r., podczas gdy zaświadczenia niezdolności do pracy dotyczyły okresu od 06.05.2011r. do 23.05.2011r., od 24.05.2011r. do 20.06.2011r., od 21.06.2011r. do 19.07.2011r., od 20.07.2011r. do 19.08.2011r. oraz od 20.07.2011r. do 19.08.2011r. Stąd na gruncie niniejszej sprawy, we wskazanym zakresie, zastosowanie winien znaleźć przepis art. 13 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, nie zaś art. 17.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy:

- 1) ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 2) kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby;
- 3) nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1;
- 4) jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego;
- 5) podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu rolników określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zgodnie z ust. 2 zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego.

Sąd Rejonowy podkreślił, że by można było otrzymać zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego wskazane w cytowanym powyżej przepisie przesłanki nie mogą wystąpić. Brak wszystkich przesłanek powoduje, że zasiłek chorobowy przysługuje, natomiast zaistnienie którejkolwiek z nich wyłącza prawo do zasiłku chorobowego.

W niniejszej sprawie rozstrzygnięcia wymagała zatem kwestia, czy R. S. (1) kontynuował działalność zarobkową lub podjął działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Sąd Rejonowy przytoczył w tym zakresie w pierwszej kolejności treść pisma procesowego z dnia 03.04.2013r., w którym organ rentowy wyjaśnił, że pobieranie wynagrodzenia za udział w radzie nadzorczej nie jest podstawą do objęcia obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym. Udział w radach nadzorczych stanowi podstawę do objęcia ubezpieczonego jedynie ubezpieczeniem zdrowotnym. Sąd Rejonowy wskazał też, że również z treści pism Przedsiębiorstwa (...) Spółka z o.o., w tym również pisma z dnia 15.04.2013r. nie wynika, iż działalność odwołującego, polegająca na byciu członkiem rady nadzorczej zapewniła prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby. Podczas gdy odmowa zasiłku wynikała z samego uczestnictwa w radzie nadzorczej i otrzymywania z tego tytułu wynagrodzenia.

Sąd Rejonowy przywołał treść z art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają osoby wymienione w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3 i 12. tj. pracownicy, z wyłączeniem prokuratorów; członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych oraz osoby odbywające służbę zastępczą. Ponadto zgodnie z art. 66 ust. 1. pkt 35 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają członkowie rad nadzorczych posiadający miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Zatem z powyższych względów, w przekonaniu Sądu Rejonowego, należało uznać, że nie zachodzą przesłanki wskazane w art. 13 cyt. ustawy wyłączające prawo R. S. (1) do otrzymania zasiłku chorobowego. Bowiem mimo, że kontynuował on działalność zarobkową w postaci członkostwa w radzie nadzorczej spółki akcyjnej to okoliczność ta nie stanowiła tytułu do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym i nie zapewniała prawa do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Na gruncie niniejszej sprawy rozważenia, zdaniem Sądu Rejonowego, wymagała również okoliczność zawarcia w dniu 30.05.2011r. umowy zlecenia pomiędzy (...) S.A. z siedzibą w W. (zleceniodawcą) a R. S. (1) (zleceniobiorcą), w której w/w Towarzystwo oświadczyło, że zawarło z P. P.S.A. w dniu 20.12.2010r. porozumienie nr (...) oraz w dniu 08.04.2008r. umowę w ramach, których P. P., (...) oraz Towarzystwo mogą zlecać zleceniobiorcy wykonywanie czynności wspierających sprzedaż zleceniodawcy, które nie są przy tym czynnościami akwizycyjnymi. Jak wynika z treści tej umowy zleceniobiorca oświadczył, że w okresie od 01.12.2009r. do 31.12.2010r. na obszarze podległej jednostki wykonywał czynności mające na celu stwierdzenie właściwych organizacyjno-technicznych warunków umożliwiających zatrudnionym w tej jednostce akwizytorom Towarzystwa uzyskanie wysokich wyników sprzedaży. Strony oświadczyły również, że czynności te były wykonywane na bezpośrednie zlecenie Towarzystwa, które w związku z tym zobowiązuje się do wypłaty wynagrodzenia. Wynagrodzenie to wyniosło brutto 630 złotych. Zgodnie z § 3 cytowanej umowy wypłata wynagrodzenia nastąpiła w terminie 21 dni od dnia otrzymania podpisanej przez zleceniobiorcę umowy. W związku z zawarciem w/w umowy powstał obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego od 30.05.2011r., który ustał już z dniem 01.06.2011r. Sąd Rejonowy podniósł, że jak wynika z treści pisma (...) S.A. z dnia 04.07.2012r. w okresie od 01.01.2009r. do 31.12.2010r. R. S. (1) nie był stroną umowy z (...) S.A., wykonywał natomiast czynności na rzecz P. A. jako pracownik P. P.S.A. - podmiotu prowadzącego sprzedaż dla (...) P.. Ponadto po 01.01.2011r. z R. S. (1) została zawarta jedynie umowa z dnia 30.05.2011r.

Umowa ta została zawarta w celu wykonania porozumienia z P. P. z dnia 20.12.2010r. nr (...) w sprawie wypłaty środków z systemu motywacyjnego dla osób podejmujących działania motywacyjne i organizacyjne oraz zapewniających środki techniczne dla działań akwizycyjnych w strukturze sprzedaży P. P. S.A. (w szczególności „zasad wypłaty środków z systemu motywacyjnego (...) S.A. na rok 2010” - załącznik nr 1 do porozumienia) oraz umowy współpracy z (...) S.A. z dnia 08.04.2008r. (w szczególności „Regulaminu wypłaty wynagrodzenia dla osób wykonujących czynności techniczno-organizacyjne, niezbędne do prowadzenia działalności akwizycyjnej” - załącznik nr 2 do Umowy), w ramach których P. P.S.A., (...) S.A. i (...) S.A. mogą zlecać pracownikom P. P. wykonywanie czynności wspierających sprzedaż, które nie są czynnościami akwizycyjnymi.

Zgłoszenie do ubezpieczenia nastąpiło w celu wykonania obowiązku ustawowego. Z uwagi z kolei na faktyczne nieświadczenie zleconych czynności w tym czasie doszło do wyrejestrowania w dniu 01.06.2011 r.

W treści art. 13 pkt 2 cyt. ustawy jest mowa natomiast o kontynuowaniu działalności zarobkowej lub podjęciu działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającej prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Z powyższej przytoczonych okoliczności faktycznych, przedstawionych przez (...) S.A., które korespondują w pełni z twierdzeniami R. S. (1) w tym zakresie, wynika zdaniem Sądu Rejonowego jednoznacznie, że działalność na rzecz tej firmy R. S. (1) wykonywał jako pracownik P. P.S.A. w okresie od 1.01.2009r. do 31.12.2010r., zaś umowa została podpisana dopiero w dniu 30.05.2011r.

Z uwagi na powyższe, zdaniem Sądu Rejonowego, mimo zgłoszenia do ubezpieczenia w dniu 30.05.2011r. nie doszło do spełnienia przesłanki z art. 13 pkt 2, bowiem R. S. (1) w tym czasie faktycznie nie kontynuował, ani nie podjął działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającej prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Powyższy wyrok został zaskarżony apelacją przez pełnomocnika organu rentowego, który wyrokowi temu zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r.

o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i przyjęcie, iż sytuacji ubezpieczonego, który po 5.06.2011r. nie kontynuował ani nie podjął działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającej prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby, dotyczy jedynie przepis art. 13 ust. 1 pkt 2, nie ma natomiast w ogóle zastosowania przepis art. 17 ust. 1, co spowodowało przyznanie R. S. (1) prawa do zasiłku za okresy od 6.05.2011r. do 23.05.2011r., od 24.05.2011r. do 20.06.2011r. od 21.06.2011r. do 19.07.2011r., od 20.07.2011r. do 19.08.2011r.

W uzasadnieniu apelacji podniesiono, że Sąd Rejonowy niewłaściwie zastosował przepisy ustawy zasiłkowej, dopatrując się konkurencyjności przepisów art. 13 i 17 tej ustawy. Zdaniem organu rentowego wykluczenie możliwości zastosowania przepisu art. 17, w sytuacji, gdy ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy po ustaniu tytułu ubezpieczenia z niczego nie wynika. Przepis ten uwzględnia funkcję zasiłku chorobowego, którego zasadniczym celem jest kompensata utraconego przez ubezpieczonego dochodu wskutek wystąpienia u niego czasowej, przejściowej niezdolności do zarabkowania. Celem tym nie jest uzyskanie dodatkowej korzyści obok wynagrodzenia, dlatego zasiłek chorobowy wypłacany jest nie obok, ale zamiast wynagrodzenia. Organ rentowy podkreślił, że pracą w rozumieniu komentowanego przepisu jest praca w potocznym tego słowa znaczeniu, w tym także wykonywanie różnych czynności na podstawie różnych stosunków prawnych - stosunku pracy, stosunków o charakterze cywilnoprawnym, a także prowadzenie własnej działalności gospodarczej, samozatrudnienie. A zatem dyspozycja tego przepisu obejmuje również stan faktyczny, ustalony w niniejszej sprawie, tj. pełnienie przez ubezpieczonego funkcji członka rady nadzorczej w (...) Sp. z o.o. w P..

Skarżący podniósł, że przepisy prawa ubezpieczeń społecznych należy interpretować ściśle. W związku z tym należy uznać, że przepis art. 17 cyt. ustawy dotyczy innych sytuacji faktycznych niż przepis art. 13, dyspozycje tych przepisów nie nakładają się na siebie, inne są cele zawartych w nich regulacji. W przedmiotowej sprawie - możliwość wykonywania przez odwołującego się innej pracy zarobkowej, przez którą należy rozumieć pełnienie funkcji członka rady nadzorczej w spółce z o.o. i osiągnięcie z tego tytułu wynagrodzenia, wskazuje na niecelowość przyznania mu prawa do zasiłku, który pełni funkcję rekompensaty w zamian za utratę wynagrodzenia z powodu choroby.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Ostrołęce zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy, wbrew twierdzeniom organu rentowego, nie naruszył przepisów art. 13 ust. 1 pkt 2 oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2005r., Nr 31, poz. 267 z późn. zm.) poprzez niewłaściwe ich zastosowanie i przyjęcie, iż w sytuacji ubezpieczonego, który po 5.06.2011r. nie kontynuował ani nie podjął działalności zarobkowej stanowiącej tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającej prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby, dotyczy jedynie przepis art. 13 ust. 1 pkt 2, nie ma natomiast w ogóle zastosowania przepis art. 17 ust. 1.

Zgodnie z art. 13 ust. 1 cyt. wyżej ustawy zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy:

- 1) ma ustalone prawo do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 2) kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby;
- 3) nie nabyła prawa do zasiłku w czasie ubezpieczenia, w przypadkach określonych w art. 4 ust. 1;

4) jest uprawniona do zasiłku dla bezrobotnych, zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego lub nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego;

5) podlega obowiązkowo ubezpieczeniu społecznemu rolników określonego w przepisach o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Zgodnie z ust. 2 art. 13 zasiłek chorobowy nie przysługuje za okres niezdolności do pracy po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli ubezpieczenie to ustało po wyczerpaniu prawa do zasiłku chorobowego.

Z treści art. 13 ust. 1 pkt. 2 wynika więc, że jedną z przyczyn wyłączającą prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia jest kontynuowanie lub podjęcie działalności zarobkowej, ale tylko takiej działalności zarobkowej, która stanowi tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym. Nadmienić w tym miejscu należy, że przepis art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej pierwotnie pozbawiał prawa do zasiłku chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy kontynuowała działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową. Natomiast po zmianie (od 1 lipca 2004r.) przepis ten stanowi, że zasiłek chorobowy z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, jak i z tytułu niezdolności do pracy powstałej po ustaniu tytułu ubezpieczenia, nie przysługuje za okres po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, jeżeli osoba niezdolna do pracy, kontynuuje działalność zarobkową lub podjęła działalność zarobkową stanowiącą tytuł do objęcia obowiązkowo lub dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym albo zapewniającą prawo do świadczeń za okres niezdolności do pracy z powodu choroby.

Natomiast zgodnie z art. 17 ust. 1 cyt. ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia, traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

W ocenie Sądu Okręgowego Sąd Rejonowy w pełni zasadnie rozróżnił, że regulacje wskazane w cyt. wyżej przepisach różnią się jako podstawy rozstrzygnięcia, gdyż dotyczą innych okresów ochrony ubezpieczeniowej. Sąd w odniesieniu do decyzji z 08.06.2011r. przyjął za podstawę rozstrzygnięcia art. 17, natomiast w odniesieniu do pozostałych zaskarżonych decyzji, które dotyczyły prawa do zasiłku chorobowego już po ustaniu tytułu ubezpieczenia chorobowego, zastosował przesłanki określone w art. 13.

W niniejszej sprawie poza sporem pozostawał fakt, że tytuł ubezpieczenia chorobowego skarżącego ustał 30.04.2011r. Po tej dacie, jak słusznie ustalił Sąd Rejonowy, odwołujący kontynuował działalność zarobkową tj. brał udział w posiedzeniach rady nadzorczej, za co otrzymywał świadczenie pieniężne (wynagrodzenie), jednakże nie stanowiło to podstawy do objęcia obowiązkowym lub dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym (co również pozostawało poza sporem), przez co uznać należało, że nie została spełniona negatywna przesłanka wyłączająca prawo do zasiłku chorobowego.

Reasumując powyższe Sąd Okręgowy, w pełni podzielając stanowisko Sądu Rejonowego, zgodnie z którym prawo do zasiłku chorobowego po ustaniu tytułu ubezpieczenia wyłączone jest tylko w tych okolicznościach, które wyczerpująco i wyraźnie określone zostały w art. 13 ust. 1 ustawy zasiłkowej, oddalił apelację organu rentowego jako bezzasadną, orzekając jak w wyroku na podstawie art. 385 kpc.